

HAZARDOUS MATERIALS COMMISSION 41. KOKOUS IBIZALLA ESPANJASSA 2.5. – 4.5.2013**Osallistujat**

Osanottajat 13 maasta olivat Ben Janssen pj Hollanti, Monica Rhodiner Ruotsi, Basset Blesa Miguel Espanja, Manuel Alonso Espanja, Bojan Hrepevnik Slovenia, Jurgen Langenberg Saksa, Dick Arentsen Alankomaat, Georgaklis Lampros Kreikka, Mario Starcevic Kroatia, Eszter Szilágyi Unkari, Kirsch Ernie Luxemburg Abrantas Jose Portugali, Roman Sykora Itävalta, Bill Atkinson Englanti sihteeri, Ilpo Tolonen Suomi.

Sveitsin, Slovakian, Ranskan, USAn, Tsekin, Tanskan, Norjan, Puolan ja Bulgarian edustajat olivat esittäneet pahoittelunsa poissaolosta. (Poissa olivat mm. Gene Carlson USA , Dominique Bonjour Ranska, Lubica Batova Slovakia, Ove, Brunnström Ruotsi, Milan Dubravac Slovenia, Eddy Goossens Belgia, Anette Espersen Tanska, Zdislaw Salamonowicz Puola, Jiri Matejka Tsekki, Richard Edinger USA ja Erik Bleken Norja)

Torstai 2.5.2013**Avaus**

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi kokoukseen. Hän kertoi, että ensin on virallinen avaus. Virallisessa avauksessa kokouksen avasivat CTIF Espanjan puheenjohtaja sekä paikallinen pormestari. Avajaisissa oli mukana myös Espanjan CTIF:n kemikaalikomission edustajia, jotka pitivät samanaikaisesti kokousta Ibizalla.

Esittäytyminen

Osanottajat eivät esittäytyneet koska uusia jäseniä ei ollut kokouksessa.

Esityslista

Puheenjohtaja esitti asialistan, jota hän esitti muutettavaksi perjantain osalta siten, että työryhmät olisivat samassa salissa ja työryhmien asiat käsiteltäisiin yhdessä vuoron perään.

Edellisen, Slovakian Catezin kokouksen pöytäkirja

Puheenjohtaja esitti edellisen kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta. Osoitetiedoissa oli kuitenkin tapahtunut pieniä muutoksia.

Käytiin läpi edellisen kokouksen päätöksiä ja työtehtäviä. Osaa niistä käsiteltiin vielä perjantaina työryhmien yhteisessä kokouksessa

Chairman's report

Pj kertoi olevansa hyvin iloinen Tore Erikssonin valinnasta CTIF:n presidentiksi. Hän välittää ajantasaista tietoa ja on aktiivinen presidentti. Hän kertoi Toren näkemyksistä CTIF:n uusista tuulista. Hän viittasi Discussion paperiin 14.2.2013.

Pj kertoi jääneensä eläkkeelle huhtikuussa ja komission tarvitsevan uuden puheenjohtajan. Hän luovuttaa tehtävänsä heti Luxemburgin kokouksen alussa tehtävänsä.

Vuoden 2013 syksyn ja kevään 2014 kokoukset

Luxemburgin edustaja Kirch ilmoitti hotellin olevan tiedossa; Novotel Kirchberg. Hän toivoi, että jokainen varaisi lentonsa ajoissa kuljetusten vuoksi. Varsinainen kokous on 5-7.9.2013.

Kevään 2014 kokouspaikka on vielä avoin. Kreikan edustaja tiedustelee myös mahdollisuutta järjestää kevään 2014 kokousta. Kerroin, että olen keskustellut alustavasti mahdollisuudesta pitää kevään 2015 kokous Suomessa.

Ehdokkaat uudeksi puheenjohtajaksi

Ehdotettuja oli useita mutta ainoastaan Rick Edinger harkitsee asiaa. Asia selviää syksyn kokouksessa.

Kansallisia raportteja

Unkarin edustaja kertoi maansa tilanteesta. Hän näytti uuden säteilymittausajoneuvon kuvia. Välineistö autossa on korkeatasoinen, mm säteilymittauslaitteistojen ja meteorologisten laitteistojen lisäksi autossa on myös generaattori. Ajoneuvo on heidän suurin tällä hetkellä ja samanlaisilla aiotaan korvata 9 vanhaa pienempää ajoneuvoa. Miehityksenä uudessa autossa on kuljettaja ja kaksi asiantuntijaa. Ne ovat maakuntatason käytössä. Unkarissa järjestetään tämän vuoden kesäkuussa suuri kolmepäiväinen ydinvoimala onnettomuusharjoitus. Harjoituksen tarkempaa aihetta ei kerrota.

Saksan edustaja kertoi, jäädyttävistä nesteistä kuten autojen ilmastointilaitteissa olevat aineet, mm tetrafluor-ethane. Uusi ehdotus on hänen kertomansa mukaan aine, joka on herkemmin syttyvää kuin aiempi 2-3-3-3 tetrafluor propen. Vielä ei tiedetä todellista vaaraa uuden aineen osalta. Mahdollisuus on, että pysytään vanhassa jäädytysaineessa.

Saksan väestönsuojeluviranomaiset ovat tuottaneet uuden ohjeistuksen Recommendation on Sampling for Hazard Control in Civil Protection. Hän esitteli lyhyesti ohjeen sisältöä.

Ruotsin edustaja kertoi, että tietoisuus säteilystä on Ruotsissa alhainen ja työtä riittää valistuksen saralla. Heiltä pyydetään myös asiaan liittyvää koulutusta. MSB uudistaa edelleen toimintaansa. Kaikkia osa-alueita tarkastellaan ja niiden tarpeellisuutta arvioidaan.

Kreikassa koulutetaan palopäälystystä raportoimaan paremmin vaarallisten aineiden vahingoista ja käytössä on uusia raporttipohjia. Hän lupasi lähettää raporttipohjat kokousedustajille ja toivoi palautetta niistä.

Itävalta on huolissaan pellettien varastoinnista, jossa muodostuu hiilimonoksidia (häkää). Hän otti esille myös LNG:n jota käsitelläänkin kokouksessa. Heillä oli ollut 2 viikkoa sitten palo, jossa oli mukana litiumparistoja. Hän näytti asiasta valvontakameran kuvaa. Paristot olivat pienessä (tilavuus vain 30–50 litraa) tynnyrissä kun syttyivät, seurauksena oli suurpalo. Työntekijät havaitsivat palon ajoissa mutta eivät yrittäneet sammuttaa sitä mikä olikin viisasta. Työntekijät eivät loukkaantuneet. Itävallan edustajan mukaan jatkossa nousee esiin kysymys miten varastoida turvallisesti käytettyjä litiumparistoja.

Kaasumittarit; he testaavat nykyisin mittarit vakinaisilla päivittäin ja vapaaehtoiset testaavat juuri ennen käyttöä. Tärkeää on, että vakinaisilla palokunnilla em. päivittäinen testaus.

Luxemburgilla ei ollut uutta kerrottavaa. Pieni maa, luonnehti Luxemburgin edustaja.

Slovenian edustaja ilmoitti niinkään, että uutta ilmoitettavaa ei ole

Kroatian edustaja kertoi CBRNE-kokouksesta, johon on osallistujia Kiinaa myöten. Hän kertoi myös aiemmin USAn edustajan selvittäneen pernaruton saastuttaman rakennuksen desinfioinnin vaikeudesta. Pernarutto saattaa levitä myös ilmastointilaitteistojen myötä. Hän mainitsi myös, että Islamabadissa oli estetty terroristi-isku hotelliin hotellin henkilökunnan neuvokkaan toiminnan ansiosta. Vain 50 oli kuollut mutta mahdollisuus suurempiin menetyksiin olisi ollut ilman henkilökunnan hyvää toimintaa.

Hollannin edustaja kertoi heidän organisaatiomallinsa olevan muuttumassa tämän vuoden alusta. Tulevaisuudessa heillä on 25 safety regionia, minkä sateenvarjon alle kuuluu mm. palotoimi, ambulanssipalvelu ja paikallinen poliisitoimi. Asiaa koskeva laki annettiin vuoden 2010 tienoilla. Osa alueista on jo valmiina, loput vuonna 2015. Regionin johdossa on pormestarien neuvosto. Neuvosto kokoontuu 3 - 4 kertaa vuodessa. Regionia johtaa palkattu

henkilö, ei poliitikko. Kokemukset ovat hänen mukaansa jo nyt hyviä. Rotterdamin alue oli ensimmäisiä jossa ko. uudistus toteutettiin.

Portugalin edustaja kertoi esityksessään CBRN response of RSB Lisboasta, heidän kalustostaan ja vastuualueistaan. Lissabonissa on n. 850 palomiestä. Kiireelliset ympäristönsuojelutoimet kuuluvat myös palokunnan toimenkuvaan. Heillä on tätä varten oma yksikkönsä. Yksikkö soveltuu hyvin myös CBRN-tehtäviin: tiedusteluun, torjuntaan ym. Hän kertoi myös johtamistoiminnan osalta käytettävistä tiedostoista, mm. Canutec, CBN-kortit, Ericard jne. Koulutusta annetaan CBRN:ään 30 tuntia vapaaehtoisille ja tämän lisäksi 40 tuntia lisää vakinaiselle henkilöstölle

Englannin edustaja esitteli valmistunutta Operational Guidance Incidents Involving Hazardous Materials. Opus on hyvin laaja (ja kallis paperiversiona ~100€). Se käsittää satoja sivuja (n 600) ja on tarkoitettu kuitenkin lähinnä oppikirjaksi.

Bill Atkinson ilmoitti ettei ole enää jatkossa käytettävissä sihteerinä muuttuneiden työtehtäviensä vuoksi. Hän perustanut oman konsulttifirman, joka liittyy läheisesti vaarallisiin aineisiin.

USAn edustaja oli lähettänyt kansallisen raporttinsa sihteerille, joka kävi raporttia läpi kokouksessamme. Siinä kerrottiin mm Bostonin maratonin iskusta sekä lannoitetehtaan räjähdyksestä länsi Teksasissa, jossa menehtyi 14 ihmistä. Raportti oli melko pitkä käsittäen myös raakaöljyputken rakentamista Canadasta Teksasiin ja siitä mahdollisesti aiheutuvia vaaroja.

Puheenjohtaja kertoi Hollannin tulevasta ajattelusta, jossa palokunnilla ei olisi enää kaasutiiviitä pukuja vaan vastuu olisi toiminnanharjoittajalla. Rotterdamin palokunta on jo siirtynyt kyseiseen toimintamalliin. Sen sijaan kemikaalisukelluspuvut ovat edelleen käytössä kuten meilläkin. Esim. Kymenlaakson pelastuslaitoksella ei käytetä varsinaisia kaasutiiviitä pukuja vaan ylipaineisia kemikaalisukelluspukuja.

Ruotsin 90 sekuntia. Päivän päätteeksi komissiolle näytettiin ruotsalaisten tekemä filmi syksyn 2012 lannoitepalosta, joka tapahtui samaan aikaan kun komissiolla oli syyskokous Catezissa.

Perjantai 3.5.2013

Normaalista työtavasta poiketen kaikki työryhmät (Legislation, Operations ja CBRNE) osallistuivat yhteiseen työryhmäkokoukseen puheenjohtajan esityksestä. Tämä sen vuoksi, että osanottajamaita oli poikkeuksellisesti vain 13. Erillisiä työryhmien raportteja ei ole vaan sihteeri sisällytti raportit pöytäkirjaan

Legislation työryhmä aloitti kokouspäivän puheenjohtajansa Bill Atkinsonin johdolla. He ovat käsitelleet telematiikka aihetta; kuinka saadaan sähköisesti tarvittavaa ja luotettavaa tietoa pelastushenkilöstölle.

Catezissa aloitettuun työhön liittyen käsiteltiin uudelleen palavien kaasujen merkintäehdotusta. Kannatusta sai koko komissiolta ehdotus 2, jossa on merkittynä punaisella pohjalla liekki ja kaasupullo sekä numero 2. Sama vaihtoehto 2 oli myös myrkyllisillä kaasuilla, siinä oli valkoisella pohjalla pääkallo, kaasupullo ja numero 2. Esityksen vaihtoehtokuvat löytyvät Catezin kokouksen pöytäkirjasta. Osanottajia pyydettiin esittelemään kansallisille edustajille vaihtoehtoa 2 ennen seuraavaa kokousta.

Legislation työryhmän jatkosta keskusteltiin. Bill Atkinson jättää komission ja samalla työryhmän puheenjohtajuuden. Seuraavassa kokouksessa pohditaan työryhmän tulevaisuutta. Työryhmän asioiden valmistelu ja eteenpäin vienti on suuritöisintä koko

komissiossa. Suurta halukkuutta työryhmän vetäjäksi ei löytynyt vielä tässä vaiheessa. Luxemburgissa on myös kartoitettava komission jäsenten halukkuus olla Legislation työryhmässä. Asiaa käsitellään komission puheenjohtajan päätöksellä ensimmäisenä asiana Luxemburgissa.

CBRNE työryhmän edustaja kertoi **EU:n** CBRNE työryhmän työstä, joka jatkuu edelleen. Asiaa käsitellään edelleen CTIF:n työryhmän seuraavassa kokouksessa.

Operations kohdassa käytiin läpi Tokevan tämänhetkinen tilanne. Kerroin, että julkinen suomenkielinen ohje on ladattavissa pelastusopiston sivuilta. Muutama kokousedustaja latasi ko. ohjelman itselleen kokouksessa vaikkakin se on vain suomenkielinen.

Pääasiana oli LNG. Kokouksessa käytiin läpi Ruotsin uusi toimintaohje LNG maantienonnettomuuksiin (valmistunut huhtikuun 4. 2013), Hollannin huoltoasemaohje (valmistunut huhtikuussa 2013) sekä minun Gasumilta saamani koulutuspaketti STX:n telakkahenkilöstölle. Aihe on uusi ja edellyttäneet pitkäjänteistä työtä, koska logistiikkaketju ulottuu satamista ja kaasua toimittavilta yhtiöltä teollisuuteen, maanteille ja rautateille sekä huoltoasemille.

Kokouksen osanottajat perehtyvät annettuun materiaaliin ja lähettävät kommenttinsa minulle. Ruotsin toimintaohje toimii perusohjeena maantienonnettomuuksiin, jonka perusteella rakennetaan CTIF:n malli jäsenmaille käytettäväksi.

Kaikilla jäsenmailla ei ollut tarkkaa tietoa siitä, ovatko kaasuyhtiöt suunnittelemassa huoltoasemaverkkoa LNG-autoja varten. LNG autot olleet tulevaisuutta ja todennäköistä on, että asiaa on pohdittu kansallisissa kaasuyhtiöissä. Todettiin, että sen saa parhaiten selville olemalla yhteydessä kansallisiin kaasuyhtiöihin.

Portugalin edustaja kertoi onnettomuudesta, joka tapahtui lähellä jokea Portugalissa heinäkuussa 2012. Kuorma-auto jossa oli 22 tonnia klooria sisältävä kloorikontti vieri jokeen murskaten myös henkilöauton alle. Yksi kuoli ja kaksi loukkaantui ko. onnettomuudessa. Iso taajama oli aivan onnettomuuspaikan vieressä ja onni oli, että säiliö säilyi ehjänä.

Lauantai 4.5.2013

Puheenjohtaja avasi aamun ja kertoi, että oli saanut sähköpostiviestin Rick Edingeriltä USAsta. Hän on mukana Luxemburgin kokouksessa ja lupautui puheenjohtajaehdokkaaksi vaarallisten aineiden komissioon.

Milan Sloveniasta pahoitteli sähköpostiviestissään puheenjohtajalle, että ei kyennyt osallistumaan kokoukseen mutta komission kotisivut ovat hänen mukaansa kunnossa.

Espanjan edustaja esitteli ERlcardsia (Cefic Ericards Database). Ongelmana ovat mm. palavat myrkylliset kaasut ja niiden ohjeistuksen tarkkuus. Puheenjohtaja teki pikakyselyn missä maissa ERlcardia käytetään. Puheenjohtaja totesi, että ainakin Hollannissa ja Espanjassa sekä Croatiassa ja että komissio seuraa ERlcardin mahdollista kehittämistä.

Dick Arentsen esitteli mittauksen periaatteita monikaasumittareilla. Yhtenä osiona olivat ilmanäytteenottolaitteet, joiden hinta halvimmillaan on vain 20€. Näyte pitää kuitenkin analysoida. Esimerkiksi näyte voidaan ottaa tilanteen aikana suojautuneena tai vaikkapa tunteja tilanteen jälkeen. Hän näytti erilaisia vaihtoehtoja näytteiden ottoon alkaen pikanäytteestä ja useita minutteja kestävään mittaukseen. Tietoa asiasta löytyy www.caslab.com/Passive-air-Sampling sekä kanistereista www.davincieurope.com

Hän kertoi myös ongelmallisesta magnesiumpalosta, jonka sammuttamiseen käytettiin hiekkaa. Palosta löytyy tietoa osoitteesta www.berki.nl/berkicold. Lähellä oli myös eläintila,

jonka olisi pitänyt suojautua navettoineen sulkemalla ovet ja ikkunat sekä ilmanvaihto. ko. ilmanvaihdon sulkeminen navetassa aiheuttaa kuitenkin välittömiä ongelmia karjalle.

Pienenä mainoksena oli Arentsenin näyttämä filmi ”kuivavaahdosta”. Se sopii myös magnesiumpaloihin sekä alkoholipaloihin. Osoitteesta www.berkibrandbeveiliging.nl löytyy lisätietoa. Arentsen soitti vielä valmistajan edustajalle kysytyäni tuotteen hintaa ja se on noin 7 € /litra. Suuremmissa määrissä tulee alennus. Vaahto täyttää myös tiukentuneet ympäristömääräykset.

Unkarin edustaja kertoi tarkemmin organisaatiosta, jossa hän työskentelee; Section for Nuclear Emergency Management. Heillä on valvontakeskus, jossa he työskentelevät säteilevien aineiden onnettomuuksien aikana sekä ko. aineiden harjoituksissa. Keskuksessa seurataan säteilytasoa ja analysoidaan mittauksia. He antavat maassaan myös asiaan liittyvää koulutusta sekä järjestävät harjoituksia. Heillä on hyvät yhteydet moniin Euroopan maiden säteilystä vastaavien viranomaisten mittauslaitteisiin ja saavat ajantasaista tietoa säteilytasosta. Kuitenkin mm. Italiasta ei saada ko. tietoa. He käyttävät RODOS ”ohjelmaa onnettomuuksien varalta (Real Time On Line Decision Support System). Heillä on yleisölle avoimena olevat säteily sivut myös englanninkielellä; www.katasztrofavedelem.hu

Kokousaamuna paloi länsi Belgiassa rautatievaunuja n. kuusi kappaletta. Palo alkoi räjähdyksellä. Puheenjohtaja oli yhteydessä Eddy Goosseniin, joka lupasi pitää Luxemburgissa esityksen asiasta. Kokouksessa näytettiin palosta kuvattua filmiä. Syttymissyitä tai muutakaan tarkempaa tietoa ei ollut vielä saatavilla.

Kaasutiiviiden kemikaalipukujen käytön tarpeellisuus herätti edelleen keskustelua. Sovittiin, että kunkin maan edustaja selvittää kaasutiiviiden pukujen käytön ja sen käyttävätkö he vain ylipaineisia kemikaalisuojapukuja. Mm. Saksa käyttää kaasutiiviitä pukuja edelleen. On tietenkin erityistilanteita, joissa niitä tarvitaan mutta ovatko ne enää pelastustoimen tehtäviä.

Bill Atkinson kertoi itsemurhasta ja niiden aiheuttamista vaaroista pelastajille. Hänellä oli myös muutama esimerkki viime vuodelta vahingoista.

Hän piti myös lyhyen esitelmän pelastustoimen, ambulanssipalvelun ja poliisin yhteistyöstä Lontoon Olympialaisten aikana. Yhteistyö oli toimivaa ja onneksi ei mitään vakavampaa tapahtunut.

Itävallan Herman näytti filmeillä asetyleenipullojen ja nestekaasupullojen ampumista vaarattomaksi tulipaloissa. Nestekaasupullot eivät syttyneet ammuttaessa palamaan. Uudet nestekaasupullot ovat turvallisia palossa, ne eivät räjähdä. Em. tieto on myös Suomessa.

Kokouksen päättäminen ja komission lipun luovutus Luxemburgin edustajalle

Vanhan tavan mukaan kokous päätettiin kiittämällä isäntää ja luovuttamalla hänelle pienoisiiviiri. J.M.Blesa luovutti komission lipun E. Kirchille joka toivotti komission tervetulleeksi Luxemburgiin.

Seuraava kokous pidetään syksyllä Luxemburgissa 2013. Matkapäivä on 4.9 keskiviikko ja kokouspäivät 5.-7.9.2013 ja paluupäivä sunnuntai 8.9.2013.

Oman kokouksemme päättämisen jälkeen oli vielä virallinen päätös, joka järjestettiin yhdessä samassa kokousrakennuksessa järjestetyn kansallisen seminaarin kanssa. Yhteinen päätös viivästyi parilla tunnilla ja komission National Time viivästyi tämän vuoksi. Se päästiin aloittamaan vasta illan suussa. Espanjan puolustusvoimat on muodostanut virka-apujoukon pelastus - ja väestönsuojelutoimelle. Heillä tulee olemaan jatkossa n 200- 300 hengen joukko kansallisen tason onnettomuuksia varten. Joukkoa ja sen kalustoa voidaan käyttää esim. laajassa metsäpalossa. Heillä on ajanmukainen kalusto sekä helikoptereita ja lentokoneita. Yhteistyö ei ole kuitenkaan aivan samantyyppistä kuin Suomessa.

Omaa pohdintaa kokouksen annista.

Käytettyjen litium-paristojen palot kierrätyskeskuksissa ja niiden ”palautuspaikoilla” alkavat olla yleisiä myös meillä. Lähetin Itävallalta saamani palofilmin kollegalleni Suomeen näytettäväksi riskienhallinnan kumppanuushankkeessa 6.5 alkavalla viikolla. Litiumparistojen turvallinen varastointi edellyttäneee myös meillä jatkopohdintaa.

LNG asia on tullut muutamille maille jopa yllätyksenä ja se on ensi kokouksessa pääaiheena. Pohjapaperina käytetään aluksi tuliterää Ruotsin ohjemallia. Uudessa e-Tokevassa on asiaa jo käsitelty. Edustajat lähettävät asiaa koskevat kommenttinsa minulle.

Kaasutiiviiden kemikaalipukujen käytön tarpeellisuus tulee olemaan myös jatkossa esillä.